

Sokszínű Kar Konferencia VI. - Szemelvények a Rendészettudományi Kar oktatóinak interdiszciplináris előadásaiból

ÜRMÖSNÉ Simon Gabriella,¹ KOVÁCS Éva,² KUDAR Mariann³

A tanulmány a Sokszínű Kar interdiszciplináris konferenciasorozat hatodik rendezvénye előadásainak szemelvényeit mutatja be dióhéjban. A konferencia olyan diszciplínákat és témaköröket sorakoztatott fel, mint a kriminológia, kriminológia, kiberbűnözés, helyszínelés, kábítószeres, rendészettudomány és a jog, bölcsészet és társadalomtudomány, magánbiztonság, kvantumtechnológia, sport és kiképzés a rendészettudomány területén: intézkedéstaktika; fizikai alkalmassági; szolgálati kutyák, idegennyelv-oktatás, nyelvtudomány, nyelvészet, kommunikáció, talentumföldrajz, jó gyakorlatok az oktatásban, innovatív módszerek a rendészeti felsőoktatásban, a vallás szerepe, valamint hallgatói felmérések és vizsgálatok.

Kulcsszavak: rendészettudomány, magánbiztonság, tankönyvfeljesztés, talentumföldrajz, fizikai felvételi teszt

Szemelvények a Rendészettudományi Kar oktatóinak interdiszciplináris előadásaiból

Hatodik alkalommal rendezte meg a Rendészettudományi Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátusa a *Sokszínű Kar Konferenciát*, amelyen nem kevesebb mint 38 előadó vett részt, némelyikük társelőadóval vagy társszerzővel. A konferenciát Prof. Kovács Gábor vezérőrnagy, a Rendészettudományi Kar dékánja nyitotta meg köszöntőbeszédével, a tudományos értekezést pedig Balláné Füstler Erzsébet professor emerita vezette fel nyitóelőadásával.

¹ Lektorátusvezető, egyetemi docens, angolnyelv-tanár, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus, e-mail: Simon.Gabriella@uni-nke.hu

² Angolnyelv-tanár, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus; doktori hallgató, Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola, e-mail: KovacsE@uni-nke.hu

³ Szakcsoportvezető, angolnyelv-tanár, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus, e-mail: Kudar.Mariann@uni-nke.hu

A konferencia előadói olyan témaköröket vonultattak fel, mint a kokain és a kóla kapcsolata, az előkészítő ülés egyes joggyakorlati problémái, a rendőrközegek tanácskönyve, az okoseszközök, innovatív megoldások a hallgatói motiváció terén, a környezetvédelem, valamint a nyelvi, agyi percepció és képességbeli diszkrpanciák a nők és a férfiak tekintetében. A komplementer rendészeti lehetőségek és a családon belüli erőszak kapcsolata, a biztonságtudatosság fejlesztésének látható nemzetközi trendjei, a kvantumgazdaság, egy többszörös intelligenciavizsgálat az NKE hallgatóinak körében, a sértettek tipizálása és az adatvizualizáció szintén az előadások részét képezték. A vallás életvezetésre gyakorolt hatásai hosszuidős fogvatartottak esetében, a pirotechnikai termékek birtoklásának szabályai, a fotogrammetriai eljárás, az öröklési szabályok, a polgárőrség törvényi szabályozása, a hálózati bűnözés térhódítása, és a belső perifériás területek tehetségmegtartásának kérdéseit szintén görcső alá helyezték az előadók. Emellett olyan előadások is fókuszba kerültek, mint az egyetemi hallgatók kábítószer-fogyasztással kapcsolatos attitűdjei, a civil önvédelem és a rendvédelmi intézkedéstaktika összehasonlítása, az intézkedéstaktika és a lökiképzés pszichológiája, a térfelügyelő kamerarendszer helye és szerepe a bűnmegelőzésben, valamint a rendszeres testmozgás fontossága a NKE RTK fizikai felvételi alkalmassági vizsgálata kapcsán.

A megnyitót követően Dr. Balláné professor emerita Dr. Füstzer Erzsébet kezdte meg az előadás-sorozatot *Van-e köze a Coca-Colának a kokainhoz?* címmel. Először összefoglalta a kokacserjével kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat: megtudtuk, hogy a növény az Andok lejtőin őshonos, kokaintartalmú leveleiről ismert, amelyekből kétféle drogot állítanak elő – kokain-hidrokloridot és *crack*-et. Ezt követően professzor asszony a kokain előállításáról beszélt: elmondta, hogy a kokaint először Albert Niemann német kémikus izolálta 1859-ben, elsősorban gyógyászati célokra, például érzéstelenítéshez. A Coca-Cola receptjét 1886-ban John Stith Pemberton gyógyszerész alkotta meg, és a gyógyászati hatás érdekében kokaint és koffeint is használt fájdalomcsillapításra és szorongás csökkentésére. Az előadó kiemelte, hogy 1904 óta a Coca-Cola már „dekokainizált” kokaleveleket használ a sziruphoz, így az teljesen kokainmentes. A Peruból származó, évente közel száz tonnányi levélből kinyert kokaint ma gyógyászati alapanyagként hasznosítják, míg a drogmentes kólaszirupot a Coca-Cola gyártásához adják.

A konferencia jogi témával folytatódott, ahol Prof. Dr. Fantoly Zsanett tanácsvezető asszony *Az előkészítő ülés egyes joggyakorlati problémáiról* címmel tartott kiselőadást. Hangsúlyozta a nyomozási szakaszban végzett tevékenységek fontosságát, mivel elmondása szerint az ilyenkor elkövetett hibák súlyosan befolyásolhatják az ügy kimenetelét. A jogi problémákat esettanulmányok alapján mutatta be, érzékeltetve, hogy nem csupán elméleti jellegű problémafelvetésekről van szó, hanem számos esetben gyakorlati példa is bizonyítja a változtatások szükségességét. Kifejtette, hogy a nyomozó hatóság és az ügyészség munkája nem mindig harmonikus, segítheti vagy éppen akadályozhatja is a terhelt büntetőjogi felelősségének kérdésében történő helyes állásfoglalást. Az esetek átgondolása a vizsgáló, az ügyész

és a bíró számára egyaránt hasznos lehet. Professzor asszony következtetése, hogy sok esetben nem szabadott volna az adott formában vádra engedni az ügyet.

Prof. Dr. Sallai János, az NKE egyetemi tanára *A rendőrközegek tankönyve (1906)* címmel tartott kiselőadást. Egészen a 19. század végéig ment vissza időben, mivel már akkor, az első állami rendőrség megalakulása (1873) után problémák merültek fel a rendőrök felkészítésének kapcsán. Laky Imre és Rédey Miklós 1903-ban elkészítették a *Rendőrségi Lexicont*. A lexikon és a jogszabályok alapján Laky tankönyvet írt a rendőrtanfolyamok résztvevőinek, amelyben minden szükséges ismeret megtalálható volt. A könyv három kiadást élt meg. Professzor úr hangsúlyozta, hogy ez a tankönyv a rendőrképzés mérföldköve volt, és a dualizmus kori rendőrképzés legfontosabb forrása lett. A könyv országos ismertségre tett szert, célja az egységes rendőri kiképzés megvalósítása volt.

Czene-Polgár Viktória, PhD és Dr. Szabó Andrea, PhD közösen vállalkoztak egy tanulmány elkészítésére, ennek eredményeit osztották meg a hallgatósággal. Előadásuk címe: *Okos eszközök és innovatív megoldások a hallgatói motiváció növelésére*. Mivel a mai Z generáció már beleszületett a digitális világba, az oktatók számára komoly kihívást jelent a figyelem és a motiváció fenntartása ebben a korosztályban. A Z generáció a korábbi generációkhoz képest sokkal inkább igényli az interaktív, azonnali visszajelzéseket nyújtó órákat, ami elengedhetetlenné teszi a digitalizáció új módszertanainak bevezetését. Elmondták, hogy tesztkörnyezetként a hagyományosan frontális oktatásra épülő Szakmatörténet tárgyat választották, amelyet gamifikációval tettek vonzóbbá. Az NKE Vám- és Pénzügyőri Tanszéke kidolgozott egy „szakmatörténeti kalandtúra” programot, amely lehetőséget nyújt a pénzügyőrhagyományok megismerésére és az elemzőképessegek fejlesztésére. A módszer hatékonyságát a 2021/2022-es tanév óta kérdőíves felméréssel vizsgálják. Következtésképpen megállapították, hogy a játékosra épülő oktatás hatékony eszköz, amely többek között segíti a komplex helyzetértékelést, valamint a múlt és jelen összefüggéseinek megértését.

Dr. Rottler Violetta, PhD és Dr. Kovács Sándor előadásukat David Brower, amerikai környezetvédelmi aktivista híres idézetére építették, miszerint „A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.” Mindkét előadó hangsúlyozta a fenntartható fejlődés és a természeti erőforrások gondos használatának fontosságát, amelyet az Alaptörvény is kiemel. Fontos adatokat is megosztottak velünk, többek között, hogy a Natura 2000 területek Magyarország területének több mint 20%-át teszik ki. 2011–2021 között számos új országos jelentőségű védett természeti terület létesült, 4107 hektáron. Továbbá, ebben az időszakban több vizes élőhely állapotának javítását is elvégezte az agrártárca. Érdekesképpen elmondták, hogy a II. kerületi gyepes területen 800 tővet számláló szarvasbangó-állomány található, amelynek eszmei értéke tövenként 250 ezer Ft. Előadásuk fő mondanivalója, hogy a védett területeken rendkívül fontos a természetvédelmi örök, mezőőrök, erdészek és vadászok munkája, akiknek sokszor életveszélyes helyzetekben kell helytállniuk.

Biztató adat, hogy 2023 végére több mint 10 ezer személy rendelkezett érvényes szolgálati igazolvánnyal.

Ürmösné Dr. Simon Gabriella a nyelvi, agyi percepció és a képességbeli diszkrpanciákat vázolta fel a nők és a férfiak tekintetében. Az előadó kitért arra, hogy a nőknek vastagabb a kérgesteste, és dúsabbak az idegrostjaik, ami élénkebb kapcsolatot eredményez a két agyfélteke között, így a verbalitásuk is kedvezőbb, s míg a férfi zöngéjének alapfrekvenciája 80–140 Hz, úgy a nőé 160–260 Hz,⁴ továbbá eltérő a hangszalaghosszuk is. Érdekes, hogy a férfiak kedvezőbb térítással és térérzékeléssel rendelkeznek, ugyanakkor a megkésett beszéd gyermekkorban jobban jellemzi őket, a magzatkorban bennük keringő tesztoszteronhormon miatt. A nők perceptuális fürgesége jobb, valamint az ízek, a szaglás, a tapintás szempontjából is kedvezőbb mutatókkal rendelkeznek. Számos kutatás bizonyította, hogy a nők verbális memóriája, valamint a szóaktivációjuk is jobb, továbbá az olvasásértésben is kedvezőbb eredményeket mutattak.

Komputertomográfias felvételekkel bizonyították, hogy a *corpus callosum* (a jobb és a bal agyféltekét összekötő szerv, a kérgestest) nagysága és idegsejthálózatának gazdagsága nagy különbséget mutat a két nem csoportja között. Emellett a boncolások azt tárták fel, hogy a nőknél a két agyféltekét összekötő kérgestest vastagabb a férfiakénál. Az ezen keresztül futó pályák keresztmetszete nagyobb, a rostok dúsabbak, és több idegsejtet tartalmaznak, ami élénkebb kapcsolatot tesz lehetővé a két félteke között.⁵ A kérgestest átlagosan 10 százalékkal vékonyabb a férfiaknál, ezért 30 százalékkal kevesebb kapcsolatot létesít a két félteke között. Mivel a férfiaknál a kérgestest kevesebb rostot tartalmaz, a jobb és a bal agyfélteke működése függetlenebb egymástól, és mivel a kognitív feladatok mindkét agyfélteke aktivitását megkívánják, a kettő közötti fokozottabb kapcsolat női előnynek mondható.⁶ A nőknél nagyobb a *hippocampus* mérete, amely a rövid távú memóriáért felel, míg a férfiaknál a fali kéreg és az *amygdala* nagyobb. Érdekes továbbá, hogy míg egy férfi 2–4 ezer szót használ átlagosan naponta, addig egy nő 6–8 ezret. A férfiak előnyére írható, hogy jobban eligazodnak a térképen, ügyesebben navigálnak a járműveikkel, és jobban fel tudják mérni a sebességet, szöveget, távolságot, továbbá a térbeli koordinátákat.⁷ Az előadó arról is beszélt, hogy a gyakorlatban ügyesebbek a párhuzamos tolatásos parkolásban a férfiak, emellett a besorolásban az autópályára, a labdajátékokban és a mozgó célpont eltalálásában is.

Lippai Zsolt előadásában rávilágított arra, hogy a plurális rendszet finanszírozási problémával küzd, és a rendőrség is túlterhelt. Az előadó a magyarországi példák mellett dél-afrikai példákat is hozott a szexuális kényszerítésre, erőszakra és visszaélésre, aminek oka leginkább az iskolázatlanság, a munkanélküliség, az alacsony

⁴ ÜRMÖSNÉ 2018.

⁵ ÜRMÖSNÉ 2020.

⁶ ÜRMÖSNÉ 2019.

⁷ ÜRMÖSNÉ 2019.

önbecsülés, a minták követése, a mentális betegségek és a büntetlenségi stratégia.⁸ További gondot okoz, hogy nagy a látencia, kevés rendőrségi feljelentés történik. Ha meg is történik a feljelentés, akkor többüket visszavonják a sértettek. A családon belüli erőszak megfékezésében a magánbiztonságnak és a korábbi rendészeti dolgozóknak is jelentős szerepük van, emellett szükség van megfelelő szakpolitikai koncepcióra, átfogó képzés biztosítására, valamint párbeszédre a rendőrség és az áldozatsegítő szervek között.⁹

Dobák Imre a kiberbiztonságról és annak a tudatosításáról beszélt; kiemelte a digitális kompetenciát, a hozzáférést és az *awareness*, vagyis a tudatosító tevékenység és azzal együtt a biztonságtudatosság fogalmát. Az előadó meglátása szerint a leíró és az előíró tudatosságra kell törekednünk, továbbá fel kell hívni a veszélyre a figyelmet, majd javaslatokat és ajánlásokat kell megfogalmazni, valamint a negatív események előfordulását minimalizálni kell. Emellett fontos a célcsoport meghatározása és az információs csatorna megválasztása. A módszerek tekintetében az infografikák, a podcastok és a figyelemfelhívó videók egyaránt hasznosak lehetnek.

Nagy Zoltán András a kvantumtechnológiát és a kvantumgazdaságot vette górcső alá, amely kapcsán Max Planck, Ernst Rutherford és Joseph John Thomson neve és munkássága is felmerült, csakúgy, mint Schrödinger macskája. 2025 a kvantumtechnológia éve lesz. Mindig is érdekelte az embereket, hogy mi van az atomon belül, valamint az emberi szemmel nem látható szubatomi részecskék, ezért is találta érdekesnek az előadó a kvantumtechnológia témakörét prezentálni. A potenciális veszélyek között megemlítette a fegyverkezési versenyt, és a titkosítások feltörhetőségét is. A kvantumgazdaság kapcsán felmerült az átalakulás képessége, a hozzáférés az ellátási láncához, a munkaerő-fejlesztés, a kiberbiztonság, a szabványosítás és fenntarthatóság egyaránt.

Egy, az NKE hallgatói körében végzett többszörös intelligenciavizsgálatot is bemutatott a konferencián. Ceglédi Szabolcs előadó kitért a Gardner-féle többszörösintelligencia-elméletre,¹⁰ kiemelte, fontos, hogy az intelligencia nem egyetlen, egységes képesség, hanem sokféle független intelligencia együttes hatása. Elmélete szerint az intelligencia a személyiség mentális és kognitív képességének speciális formája, a kognitív képességek rendszere. A kutató kiemelte, hogy a kognitív rugalmasság az egyik legfontosabb képesség,¹¹ amely a Dominek-féle flow alapú pedagógiai modell¹² tanórai bevezetésével kiválóan fejleszthető a hallgatók körében. A hallgatók többszörös intelligenciaterképének felmérése kapcsán kiderült, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem négy karán összesen 747 hallgató vett részt a kérdőív kitöltésében, amelynek adatelemzését SPSS statisztikai programmal végezték. Az eredményeket tekintve a kutatók megállapították, hogy a férfiak jobban teljesítettek a logi-

⁸ LIPPAI-KARDOS 2024.

⁹ LIPPAI 2024.

¹⁰ GARDNER 1983; DOMINEK-BARNUCZ 2025.

¹¹ DOMINEK 2021; DOMINEK-CEGLÉDI-BARNUCZ 2024.

¹² DOMINEK 2022.

kai-matematikai és a kinesztetikus-testi területeken, míg a nők a verbális és a zenei területeken rendelkeztek jobb mutatókkal. Összességében a hallgatók karok szerinti bontásban szignifikáns eredményt értek el az elemzés során, ami bizonyítja azt, hogy a kognitív rugalmasság az intelligenciafajták fejlesztésével érhető el leginkább. Az előadó hangsúlyozta, hogy a kreativitás¹³ az intelligenciafajták fejlesztésével és/vagy a flow pedagógiai modell tanórai bevezetésével érhető el.

Mátyás Szabolcs és Kovács Tibor a belső perifériás területek tehetségmegtartásának kérdéseit vette górcső alá a Nagykunság példáján keresztül, amely előadásban a talentum, a tehetség és a génusz koncepciót is bemutatták. Az előadók megismertették a jelenlévőket a talentumföldrajz fogalmával, amely „az átlag feletti szellemi, művészeti és fizikai képességgel rendelkező személyek földrajzi eloszlásával, azok térbeli mozgásának, elhelyezkedésének és ezek törvényszerűségeinek vizsgálatával foglalkozó tudomány”.¹⁴ A prezentáció keretében olyan illusztris neveket is említettek, mint Pintér Jenő, Pulszky Henriette, Hontos Gyula és Győri Ferenc – mindannyian a talentumföldrajz múltbeli és jelenlegi jeles kutatói. A jelenlévők említés szintjén megismerhették a Nobel-díjra jelölt és a Nobel-díjat nyert tudósokat és művészeket is. (Legteljesebb listájuk Mátyás Szabolcs kiadványaiból ismerhető meg.¹⁵) A Nagy-kunság vizsgálata kapcsán felmerült az a kutatói kérdés, hogy érvényesül-e az az elv, hogy a kimagasló képességűek külföldi településeken folytatják az életüket és a kutatásaikat, avagy itthon. A prezentációban szóba került a Global Creativity Index, amelyben Magyarország a 139. helyen áll és a Cramer-féle asszociációs együttható vizsgálat is. Összefoglalásként elmondható, hogy mivel a nagykunsági település komoly gazdasági problémákkal küzd, nagyon fontos a tehetségek visszavonzása.

Schubauerné Hargitai Veronika Andrea a hatályos öröklési szabályok egyes kérdéseiről tartott előadást. Prezentációjában szó volt az örökség megnyíltának jogkövetkezményeiről, valamint az öröklés akadályairól. Áttekintette az öröklésből kiesést, a kitagadást, kizárást, az örökségről lemondást és az örökség visszautasításának kérdését. Bemutatta a törvényes öröklést és a végintézkedésen alapuló öröklés szabályrendszerét és ezek egymáshoz való viszonyát. Az előadó rámutatott azokra az új szabályokra és változásokra is, amelyeket az új Ptk. vezetett be (például a túlélő házastársat érintő új szabályokat, a köteles részt, a szóbeli végrendelet szabályait és egyebeket). Az előadás során szó volt az „ági örökség” szabályairól és az örökléssel kapcsolatosan felmerülő gyakorlati problémákról is.

Kardos Pál rávilágított az előadásában arra, elengedhetetlen, hogy biztonságos környezet legyen az a hely, ahol élünk és ahol dolgozunk. Kiemelte a Polgárőrség, az Önvédelmi Szervezet Országos Szövetség és a *neighbourhood watch* (lakóközösségi segítség és őrség) szerepét, valamint a bűncselekmények számának csökkentését. Az önvédelmi szervezetek folyamatos megalakulása, a polgárőr-egyesületek létrejötte és az 1977-ben megalakult Országos Polgárőr Szövetség mind meghatározó mér-

¹³ DOMINEK-CEGLÉDI 2021.

¹⁴ MÁTYÁS 2020.

¹⁵ MÁTYÁS 2021.

földköve a lakossági vagyonvédelemnek, a gyermek- és ifjúságvédelemnek, a kábítószert visszaszorításának, a közlekedésbiztonság fejlesztésének, továbbá az erőszaktól és a félkatonai jellegű működéstől való elhatárolódásnak. 2015-től megtörtént a tényleges megyéhez való tartozás, az ifjú polgárőrök bevonása, a jogkövetkezmények megteremtése, valamint a szolgálati és az etikai szabályszegés megfogalmazása. 2023-tól a határvédelemben és az illegális migráció megfékezésében is közreműködött a Polgárőrség, amikor is 10 323 polgárőr vett részt a fent említett feladatok ellátásában. Jelenleg húsz vármegyében működik Polgárőr Szövetség és 2200 egyesület.

Nyitrai Endre az előadás során kifejtette, hogy a digitalizáció új fejezetet és új irányvonalat nyitott a kriminalisztika fejlődésében.¹⁶ Megemlítette, hogy a digitalizáció jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a bűnözés egyre nagyobb mértékben tevődik át a hálózatokba.¹⁷ Az előadás fő célja a hálózati bűnözés térhódításának, valamint a modern technikai eszközök hatásának a bemutatása volt, továbbá az elkövetők digitális lábnyomainak kriminalisztikai nézőpontból történő elemzése. Azzal, hogy digitalizált társadalmunkban a hírek gyorsabban jutnak el az emberekhez, a valótlan hírek száma is növekedésnek indult. Az álhírek (*fake news*) mellett megjelent a *deepfake* jelensége is, amely a mesterséges intelligenciára épül és a befolyásolás még hatékonyabb módszerének tekinthető. A mesterséges intelligencia segítségével – a virtuális teret felhasználva – képesek a csalók megszervezni és végrehajtani úgynevezett virtuális emberrablást is, emellett az MI még a könnyen sebezhető sértettek kiválasztásában is közreműködhet. A „virtuális emberrablást” nagyban segítik a digitális térbe (a különböző platformokon) feltöltött képek, videók és hanganyagok egyaránt. Ezeket felhasználva képesek a bűnelkövetők például a gyerek hangján felhívni a hozzátartozókat, vagy online módon videóanyagot továbbítani. Ezért is szükséges a hatóságok esetében megteremteni a bűnügyi ökoszisztémát és a hálózatkutatókat, valamint az e-nyomozási módszerek keretében kriminalisztikai ajánlásokat megfogalmazni.

Dr. Tihanyi Miklós, Dr. Sivadó Máté, Dr. Fekete Márta és Dr. Takács-Miklósi Márta a vallásgyakorlás hatását vizsgálták hosszú börtönbüntetésüket töltő elítéltekre vonatkozóan. Ennek eredményeit és tapasztalatait osztották meg a konferencia hallgatóságával. Kutatásuk abból a feltételezésből indult ki, hogy a vallás segíthet egy pozitív értékrend kialakításában, ami előnyös lehet a társadalomba való visszailleszkedésük alatt. Kutatásuk során három börtönben készítettek interjúkat 16 fogvatartottal, akik rendszeresen vesznek részt vallási gyakorlatokon. A vizsgálat középpontjában az állt, hogy ezek az elítéltek hogyan látják a bűncselekményeiket, mutatnak-e megbánást, és elfogadják-e a büntetésüket. Az eredmények azt mutatták, hogy a mélyen vallásos elítéltek nagyobb felelősségvállalást tanúsítanak, és gyakrabban fejezik ki a megbánásukat, illetve az igényt a megbocsátásra. Ezzel szemben azok, akik csak formálisan vallásosak vagy szkeptikusak a vallással, kevésbé mutatnak megbánást, és gyakran nem beszélnek a bűncselekményeikről.

¹⁶ NYITRAI 2024a.

¹⁷ NYITRAI 2024b.

A kutatás szerint a vallásos hit segíthet az elítélteknek a megbánásban és a felelősségvállalásban, ami fontos lehet a későbbi sikeres reintegráció szempontjából.

Girhiny Kornél előadásában hangsúlyozta, hogy az elmúlt évek statisztikai szerinti a rablások száma mérsékelt csökkenést mutat, bár a területi eloszlás és az áldozatok életkora szerinti eltérések továbbra is markánsak. A főváros, Pest és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyék lakói gyakrabban válnak rablás áldozatává, míg Zala vagy Vas vármegyében ritkábbak ezek az esetek. A kriminálmotodika esettanulmányokkal és ügyelemzésekkel próbál mintákat azonosítani, amelyek segíthetik a rablások megelőzését és a rendvédelmi szervek felkészülését. Egyes korosztályok jellemzően értékesebb célpontoknak számítanak, így őket nagyobb valószínűséggel érheti támadás. Az életkori és területi különbségeket figyelembe véve érdemes célzott tájékoztatást nyújtani a veszélyeztetett csoportok számára, hogy elkerüljék az áldozattá válást. Emellett ajánlott lenne a lakosság számára javaslatokat adni a kockázatok csökkentésére, például az értékek megfelelő kezelésére vagy biztonságos viselkedési minták elsajátítására, hogy minimálisra csökkentsék az elkövetés lehetőségét és a lehetséges következményeket.

Rémai Dániel József előadásának homlokterében az adatvizualizáció oktatása és használata állt. E rendkívül hasznos eszköz a rendvédelmi felsőoktatásban segíti az összetett információk könnyebb értelmezését. Bár a vizualizáció univerzális, alkalmazása eltérő lehet a különböző szakterületeken, ezért fontos, hogy a rendészeti oktatás is merítsen más területek bevált módszereiből és példáiból. Az adatvizualizáció nem csupán a technikai ismereteket, hanem a szemléletváltást is támogatja, hogy az adatokat érthető, hatékony módon ábrázoljuk. Az előadás bemutatja az adatvizualizáció történetét, technikai lehetőségeit és jó gyakorlatait, különös tekintettel az interaktív elemekre, például diagramokra és térképekre, amelyek megkönnyítik az adatok elemzését és értelmezését a hallgatók számára. Emellett az oktatók és diákok számára is hozzáférhető adatvizualizációs platformokat és szoftvereket ismertet, amelyek révén saját elemzéseket is végezhetnek. Az előadás külön kitér az adatvizualizáció terrorelhárítási oktatásban betöltött szerepére, és részletes esettanulmányokkal illusztrálja annak gyakorlati alkalmazását. Végül egy online erőforrás-gyűjteményt is biztosít a résztvevőknek, hogy további vizualizációs eszközöket és forrásokat ismerhessenek meg, növelve ezzel az oktatás hatékonyságát és a tanulási élményt.

A vallás jelentős szerepet játszik a hosszúidős fogvatartottak életében, különösen az életvezetésre és a szabadulás utáni reintegrációra gyakorolt hatás tekintetében. Fekete Márta és kutatótársainak kvalitatív kutatása során 16 magyar fogvatartottat kérdeztek meg vallásosságukról, hogy megértsék, hogyan segíti őket a hit a börtönkörülkényekkel való megküzdésben, és milyen szerepet szánnak a vallásnak a szabadulás után. Az eredmények alapján a vallás pozitív irányú változásokat indít el, amelyek az önkontroll erősödésében, a szociális kapcsolatok kialakításában és a személyiségformálásban is megnyilvánulnak. A közösséghez való tartozás érzése a börtön falain belül és azon túl is támaszt nyújt, míg a spiritualitás az egészségre és az életminőségre is pozitív hatást gyakorol, például a szenvedélybetegségek le-

küzdésében és a depresszió kezelésében. A vallás segítséget nyújt a deviáns magatartások átkeretezésében és a normakövető viselkedés kialakításában, ami hozzájárulhat a bűnismétlés megelőzéséhez. Az előadás célja a fogvatartottak vallás által nyert élményeinek és a reintegrációs folyamatban betöltött szerepének mélyebb bemutatása az interjúkból kinyert narratívák alapján.

Haspel Orsolya előadása a pirotechnikai termékek – különösen a tűzijátékok – birtoklására, tárolására és felhasználására vonatkozó szabályok ismeretere koncentrált, amely elengedhetetlen a biztonság érdekében, ám sokan csak az év végi szilveszteri időszakban tájékozódnak ezekről a szabályokról. Fontos, hogy a polgári célú pirotechnikai eszközök használatához számos esetben a rendőrség által kiadott engedély szükséges, míg más esetekben bejelentés vagy engedély nélküli használat is lehetséges, de ez sem mentesít a szabályok betartása alól. Az év különböző szakaszaiban eltérő pirotechnikai osztályok termékei birtokolhatók, és egyes fel nem használt termékeket kötelező visszavinni a forgalmazóhoz. A szabályok megsértése súlyos következményekkel járhat, beleértve a szabálysértési eljárást és a balesetek, káresetek kockázatát. Az előadás célja a legfontosabb szabályok és tudnivalók ismertetése, hogy a tűzijátékokat vásárlók megértsék a termékek tűzveszélyességét és betartsák a tárolási és felhasználási előírásokat, így minimalizálva a lehetséges veszélyeket és károkat.

Rucska András előadásában a fotogrammatikai eljárásokkal foglalkozott. A fotogrammetria, azaz a háromdimenziós képrögzítés új lehetőségeket nyitott a kriminalisztikában, hiszen valóság-hűen és méretpontos módon rögzíthető egy helyszín vagy tárgy, lehetővé téve a nyomozás későbbi fázisaiban a virtuális bejárást és elemzést. Míg a hagyományos fényképek gyakran nem adnak teljes körű képet a helyszínről, a 3D-s rögzítés segíti a vizsgálók döntéshozatalát azáltal, hogy a helyszínt vagy tárgyakat több szögből, élethűen vizsgálhatják át. Ez különösen hasznos lehet nyomok és térbeli elváltozások rögzítésében, mivel kiküszöbölhető a hagyományos, időigényes megmintázás szükségessége, ezzel csökkentve a költségeket is. A háromdimenziós képeket „felhőbe” menthetik, így az igazságügyi szakértők digitálisan tanulmányozhatják azokat, vagy 3D-nyomtatóval akár kézzelfoghatóvá is tehetik. A technika előnyei között szerepel, hogy csökkenti az adatok megőrzésének helyigényét és bármikor hozzáférhetővé teszi azokat. A 3D-felvételek két fő módszerrel, térszkennerrel és fotogrammetriával is létrehozhatók; előadása során ezek alkalmazhatóságát, előnyeit és korlátait ismertette. A fotogrammetria különösen ígéretes módszer a kriminalisztikában, így a jövőben nagy szerephez juthat e területen.

Kovács Éva előadásában azt mutatta be, miként lehet az oktatók számára rendelkezésre álló Erasmus+ mobilitás program során beszerzett nemzetközi kapcsolatokat különféle módokon az egyetem számára is kézzelfogható módon kamatoztatni. Szóba került az Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus élő partnerkapcsolata a szlovák University of Žilina kollégáival. Ennek legfrissebb állomása a MOP keret-

rendszerébe¹⁸ is illeszthető, idén megvalósult tankönyvfejlesztés *Crisis Management*¹⁹ címmel, amelyben Kovács Éva társszerzőként vett rész Lenka Mocova és Katarina Smolkova mellett. Az angol szaknyelvi tananyag tematikája számos átfedést mutat a lektorátus munkatársai által kidolgozott képzési és kimeneti követelményeket tartalmazó tantárgyi programokkal. Emiatt a tananyag jól alkalmazható a magyar rendészeti szaknyelvoktatás során is. A tananyagot a kollégák a legmodernebb módszertani elvek mentén, digitális és MI-eszközök felhasználásával fejlesztették, amelyből az előadó szemelvényeket is bemutatott. A tananyag a lektorátus kollégái számára digitálisan elérhető, nyomtatásban várhatóan 2025-ben jelenik meg.

Horváth Bacsó Bernadett előadásában részletezte kutatásának célját és eredményeit. A kutatás középpontjában az egyetemisták kábítószer-használattal kapcsolatos attitűdjének elemzése áll,²⁰ és az elfogadástól a határozott elítélésig sokféle véleményt tár fel. Számos tényező befolyásolja ezeket az attitűdöket, köztük a nevelés, a társadalmi és kulturális háttér, valamint az egyetemi környezet. A tanulók egy része szabadidős tevékenységnek vagy stresszoldónak tekinti a kábítószer-használatot, míg mások az egészségügyi kockázatokat és a jogi következményeket tartják fontosnak. A rendőrhallgatók 16,9%-a élete során már kipróbált valamilyen fajta drogot. A felmérés a tiltott pszichoaktív szerek használata és az azokkal kapcsolatos attitűdök közötti kapcsolatot is feltárja. Az egyetemi légkör, a kortársi konfliktusok, a korosztályi nyomás és az események elősegíthetik vagy elriaszthatják a kábítószer-használatot. Az intézményi politikáknak és az oktatásnak is jelentős szerepe van. A kutatás rávilágít arra, hogy innovatív oktatásra és megelőző intézkedésekre van szükség a kábítószer-használat csökkentéséhez az egyetemeken. A befolyásoló tényezők megértésével az intézmények célzott prevenciós stratégiákat dolgozhatnak ki. A kutatás célja egy olyan fejlesztési terv létrehozása az eredmények alapján, amely elősegíti a tudásmegosztást, a megértést és csökkenti az elítéléteket a leendő egyetemisták körében.

Eördögh Gábor és társkutatói előadásukban összehasonlítják a polgári önvédelmi és rendészeti taktikát, kiemelve kiképzési módszereik közeledését. Az elmúlt években a rendészeti képzés a polgári képzési megközelítések felé tolódott el, elmosva a határokat a rendészeti, katonai, sport- és önvédelmi oktatás között. Ezt a váltást különféle háttérű tapasztalt szakemberek vezetik, köztük volt rendfenntartók, katonák és különleges egységek rendőrei, akik jelenleg civileket képeznek ki. Jelentős érdeklődés mutatkozik a kiegészítő képzés iránt azok körében, akik nem találják elégségesnek az alapvető rendészeti oktatást. A civil szakemberek bevonása a harcászati kiképzésbe az állami és a magánoktatás közötti határvonalak elmosódása miatt vált elkerülhetetlenné. Ezeken a tréningeken döntő az emberi tényező, függetlenül az egyén előéletétől, egyenruhájától. Figyelemre méltó, hogy erőteljes elmozdulás történt afelé, hogy több nő legyen a képzésben, ami a női önvédelemre való fokozottabb összpontosításhoz vezetett. A generációs különbségek és a techno-

¹⁸ KOVÁCS 2021.

¹⁹ MOCOVA–SMOLKOVA–KOVÁCS 2024.

²⁰ BACSÓ 2023.

lógiai jártasság is jelentősen befolyásolja a képzési módszereket. Ezek a változások aláhúzzák a jelenlegi kiképzési környezet mélyebb vizsgálatának szükségességét mind az oktatók, mind a polgári önvédelmi szakértők bevonásával.

Miskolci Gábor és Sárkány Dominik teljesítménypsichológus előadásában a taktikai beavatkozás és a lőfegyverképzés pszichológiáját vizsgálták, amely a rendészeti oktatás létfontosságú eleme, mivel a bűnüldöző szervek egyedül jogosultak törvényes fizikai erő alkalmazására. Ezt az erőt, amely gyakran kényszerítő eszközöket, például lőfegyvereket foglal magában, mindig professzionálisan és legálisan kell alkalmazni az önkény elkerülése és a hatékony, biztonságos fellépés biztosítása érdekében. Míg a jogszerűséget elsősorban elméleti felkészítéssel biztosítják, addig a szakmaiságot gyakorlati képzéssel érik el. Az emberi tényező a legváltozatosabb elem a képzésben, az egyéni stressztűrés és reziliencia szintje jelentősen befolyásolja az intézkedések hatékonyságát. Az előadás felvonultatta azokat a stresszválaszokat, amelyek szimuláció közben jelentkeztek, ilyen volt többek között a remegés, nyelvtoblás, csökkent hangérzékelés vagy a reakcióidő csökkenése. A több évtizedes történelem ellenére a jelenlegi képzési módszerek kihívásokkal néznek szembe az erőszakmentes, digitális korú Z és alfa generációk igényeinek kielégítésében. Ezért a pszichológiai reziliencia fejlesztése a jogi, elméleti és szakmai felkészültség mellett kulcsfontosságú a rendészeti képzésben, és az olyan stresszfaktorok hatásainak csökkentését is magában foglalja, mint az intézkedés közbeni időkényszer, a társ sérülése vagy a figyelemmegosztás.

Steiner Attila a Budapesti Polgárőr Szövetség gazdasági igazgatója a térfigyelő kamerák hatása elemzésének bevezetőjeként felvázolta a rendszerek kialakulásának, fejlődésének történetét, amely egészen 1913-ig nyúlik vissza. A bűnmegelőzés eszközeként használt térfigyelő rendszerek Nagy Britanniában, Bangladesben és a 16. kerületben egyaránt jelen vannak, jellemző adatként az egy négyzetkilométerre eső kamerák számát lehet említeni. A közösségi rendszet szemszögén keresztül a megfigyelőrendszerek fejlesztése és hatékony alkalmazása döntő fontosságú a megelőzési és bűnüldözési feladatok szempontjából. Az előadó mint gyakorló szakember a térfigyelő kamerák szerepének értékelésekor feltárta a zárt láncú kamerák használata és a bűnesetek számának csökkenése közötti összefüggést. Rámutatott a fejlődési, fejlesztési lehetőségekre is. A térfigyelő kamera az önkormányzati rendszet kulcs-
elemévé vált, túlmutat annak fizikai határain. Az előadó hangsúlyozza a térfigyelő rendszerek hatásával foglalkozó tudományos kutatások és a szinergiák feltérképezésének fontosságát a megelőzés és a közbiztonság fokozása érdekében.

Horváth Dániel az NKE RTK Testnevelési és Küzdősportok Tanszékéről a rendszeres testmozgás fontosságáról tartott előadást a felvételi eljárás tükrében. Ebben a törvényben meghatározott módon alkalmas vagy nem alkalmas minősítést szerez a felvételiző 3 gyakorlatban bemutatott teljesítménye alapján. A NETFIT felmérés a 20 méteres ingafutást alkalmazva az állóképesség alapján egészségügyi zónákba sorolja a résztvevőket. 2020 óta ez a teszt az NKE RTK fizikai felvételi feltételeinek része. Az elmúlt három évben a felvett hallgatók 8%-a volt a fokozott fejlesztés-

tési zónában, 46%-a a fejlesztési zónában, 46%-a pedig az egészségügyi zónában, a nők általában rosszabbul teljesítettek. Ezek az adatok az aerob edzettség romlását és a szív- és érrendszeri betegségek számának növekedését jelzik a fiatal felnőttek körében. A testneveléosztályok és az egyetemi szakemberek egyre nagyobb felelősséget viselnek a sport és az egészséges életmód népszerűsítéséért. Ezért az erő, gyorsaság, állóképesség tanórai fejlesztésével váltanak ki olyan anyagcsere-folyamatokat, amelyek a keringési rendszerben is megfigyelhetők. Az aerob állóképességi próbákat műszeres mérésekkel követik. Az ingafutás és a Cooper-teszt eredményeinek rögzítésével többéves adatmennyiség vált elérhetővé és értékelhetővé. A rendőri alkalmassági vizsgálatok célja, hogy a jelöltek megfeleljenek a hivatásos szolgálat általános alkalmassági követelményeinek. Ugyanakkor mérések készültek az elmúlt két évben a hivatásos állomány körében is a testsúly változását, a vázizomzatot, valamint a testzsírszázalékot nyomon követve. A BM alkalmassági vizsgálati rendszer az egészségfejlesztést és a fizikai erőnlét megőrzését célozza, igazodva a rendészeti testnevelő képzés többlépcsős célrendszeréhez.

A fentiekben felsorolt előadás-kivonatokból is jól leszűrhető, hogy a *Sokszínű Kar Konferencia* sorozata abban is unikális, hogy nem egy diszciplína köré építi fel a prezentációkat, hanem számos, egymástól független tudományterületből, vagy némely ponton kapcsolódó, illetve egymást keresztező transzdiszciplináris tudományterületek köré, ami még érdekesebb és gondolatébresztővé teszi a rendezvényt. A konferencia, amellet, hogy platformot biztosít a Rendészettudományi Kar oktatóinak kutatásaik és jó gyakorlataik bemutatására, egyre több külsős oktatót és kutatót is inspirál. Ez abban is megnyilvánul, hogy nemcsak az Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Karról, hanem más egyetemekről (Debreceni Egyetem és Óbudai Egyetem), külsős intézményből is jelentkeznek prezentálni előadók, mint például a Budapesti Polgárőr Szövetségtől; olyan változatos szakmák képviselői is jelentkeztek, mint harcművészet és *coaching*, teljesítménypszichológus, alpolgármester, önvédelmi szakértő, továbbá művelődési és felnőttképzési menedzser egyaránt.

Felhasznált irodalom

- BACSÓ Bernadett (2023): A kábítószerrel összefüggő bűnözés elleni küzdelem és a főbb térbeli jellemzői a kábítószer-bűnözésnek a német nyelvű országokban. *Bűnözésföldrajzi Közlemények*, 4(3–4), 9–18. Online: https://rendeszet.uni-nke.hu/document/rendeszet-uni-nke-hu/BFK_2023_3-4.pdf#page=9
- DOMINEK Dalma Lilla (2021): A flow mint a pozitív pszichológia jelenléte az oktatásban. *Eruditio – Educatio*, 16(4), 72–82. Online: <https://doi.org/10.36007/eruedu.2021.4.72-82>
- DOMINEK, Dalma Lilla (2022): On a Flow-Based Pedagogical Model: The Emergence of Experience and Creativity in Education. *Eruditio – Educatio*, 17(3), 72–81. Online: <https://doi.org/10.36007/eruedu.2022.3.072-081>
- DOMINEK Dalma Lilla – BARNUCZ Nóra (2025): *Többszörös Intelligencia*. (megjelenés alatt)
- DOMINEK Dalma Lilla – CEGLÉDI Szabolcs (2021): Alkoss. A találmányosság pszichológiája! Kreativitás mint képességvizsgálat a Tóth-féle kreativitás becselő skála segítségével a Nemzeti Köz-

- szolgálati Egyetem hallgatóinak körében. *Magyar Pedagógia*, 121(4), 395–407. Online: <https://doi.org/10.17670/MPed.2021.4.395>
- DOMINEK, Dalma Lilla – CEGLÉDI, Szabolcs – BARNUCZ, Nóra (2024). The Study of Instructors' Digital Competence in Higher Education. Comparative Analysis. *Információs Társadalom*. (megjelenés alatt)
- GARDNER, Howard (1983): *Frames of Mind: A Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.
- KOVÁCS, Éva (2021): The Experiences of Running „Advanced Technical English” Courses for Engineering Students at Donát Bánki Faculty of Mechanical and Safety Engineering, Óbuda University. *Biztonságtudományi Szemle*, 3(1), 65–78. Online: https://epa.oszk.hu/04100/04186/00009/pdf/EPA04186_biztud_szemle_2021_01_065-078.pdf
- KOVÁCS, Éva – MOCOVA, Lenka – SMOLKOVA, Katarina (2024): *Crisis Management*. (megjelenés alatt)
- LIPPAI Zsolt (2024): *A magánbiztonság szerepe a nemi alapú erőszak felszámolásában*. (megjelenés alatt)
- LIPPAI Zsolt – KARDOS Pál (2024): *The Role of Private Security in the Fight Against Domestic Violence*. (megjelenés alatt)
- MÁTYÁS Szabolcs (2020): *A Kárpát-medence talentumföldrajza*. Debrecen: Mátyás Szabolcs és Társa.
- MÁTYÁS Szabolcs (2021): Talentumföldrajzi elemzések a Kárpát-medencében. *Területi Statisztika*, 61(4), 466–502. Online: <https://doi.org/10.15196/TS610403>
- NYITRAI Endre (2024a): A hálózat kutatás és a bűnözésföldrajz kapcsolata. *Bűnözésföldrajzi Közlemények*, 5(1–2), 65–82. Online: https://rendeszet.uni-nke.hu/document/rendeszet-uni-nke-hu/BFK_3-4_MSZ.pdf
- NYITRAI, Endre (2024b): The Relationship Between Network Research and the Geography of Crime. *Criminal Geographical Journal*, 6(1–2), 25–41. Online: https://real-j.mtak.hu/27754/1/Criminal_GJ_2024_1-2.pdf
- ÜRMÖSNÉ Simon Gabriella (2018): Gendernyelvészet a kulturális antropológia és a lingvisztikai szintek tükrében. In DOBÁK Imre – HAUZINGER Zoltán (szerk.): *Szakmaiság, szerénység, szorgalom: Ünnepi kötet a 65 éves Boda József tiszteletére*. Budapest: Dialóg Campus, 637–645.
- ÜRMÖSNÉ Simon Gabriella (2020): Egynyelvűek és görög–magyar kétnyelvűek kommunikációjának összehasonlító elemzése a nemek tükrében. In SZABÓ Csaba (szerk.): *Studia Doctorandorum Alumnae I*. Budapest: DOSZ, 341–623. Online: <https://doi.org/10.23715/SDA.2020.2.3>

ABSTRACT

Colourful Faculty Conference VI - Excerpts from the Interdisciplinary Lectures of the Faculty of Law Enforcement

Gabriella Simon ÜRMÖSNÉ, Éva KOVÁCS, Mariann KUDAR

The study presents excerpts from the presentations of the sixth event of the interdisciplinary Colourful Faculty's Conference series in a nutshell. The conference included such disciplines and topics as criminology, criminology, cybercrime, crime scene investigation, drugs, policing and law, humanities and social sciences, private security, quantum technology, sports and training in the field of policing: action tactics; physical fitness; service dogs, foreign language education, linguistics, communication, talent geography, good practices in education, innovative methods in law enforcement higher education, the role of religion, as well as student surveys and investigations.

Keywords: law enforcement, private security, coursebook development, talent geography, physical aptitude admission test